

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

GİZLİ ÖZNE
(Belgesel Film)

(Yüksek Lisans Tezi)

Tezi Hazırlayan: **Çağnur ÖZTÜRK**

İSTANBUL, 2013

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

GİZLİ ÖZNE
(Belgesel Film)

(Yüksek Lisans Tezi)

Tezi Hazırlayan:

Çağnur ÖZTÜRK

Öğrenci No:

100770031

Danışman:

Prof. Dr. Oğuz MAKAL

İSTANBUL, 2013

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Projesi / Tezi olarak sunduğum “Gizli Özne” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 11 /09/2013

Çağnur ÖZTÜRK

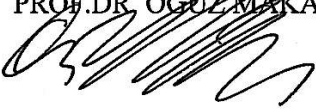
T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

11.10.2013

Enstitümüz *Sinema-TV* Anabilim dalı *Sinema-TV* Programı yüksek lisans öğrencilerinden **100770031** numaralı **Çağnur ÖZTÜRK**'ün "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "**Gizli Özne**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 10.09.2013 tarih ve 2013/28 sayılı toplantısında seçilen ve Ayazağa Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (6.5) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında ~~oyçokluğu/oybirliği~~ ile **Kabul/Red veya Düzeltme** kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
PROF.DR. OĞUZ MAKAL

ÜYE
YRD.DOÇ.DR. CENGİZ ASILTÜRK

ÜYE
DOÇ. OKTAY YALIN

GİZLİ ÖZNE (Belgesel Film)

ÖZET

Bu belgeselde toplum içinde kendine bir yer edinmiş, başarılar elde etmiş ancak bir trans birey olarak zorluklar çekmiş oyuncu ve şarkıcı Ayta Sözeri'nin hepimiz gibi kendi hayatının öznesi olduğu anlatılmaya çalışılmıştır. O aslında toplumda görülmeyen bir gizli özne olarak yıllarca yaşamıştır.

Anahtar Kelimeler: Trans Birey, Toplum, Özne

SECRET SUBJECT (Documentary Film)

ABSTRACT

Ayta Sözeri a trans gender person, actor and singer who has a role at society now and succeed in the face of many difficulties is subject of her life as everyone. At the film project this theme is trying to be narrated.

Key Words: Trans Gender, Society, Subject

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No.
ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
1. GİRİŞ.....	1
2. AMAÇ.....	2
3. ÇEKİM ÇALIŞMALARI.....	3
3.1 Çekim Öncesi Çalışma.....	3
3.2 Çekim Aşaması.....	4
3.3 Çekim Sonrası Aşama.....	5
3.4 Teknik Döküm.....	6
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	7
5. EK - Kamera Arkası Fotoğrafları.....	8

1. GİRİŞ

Bu tez çalışmasının danışmanı Prof. Dr. Oğuz Makal'a, tüm desteğini düşünsel ve emek olarak veren Ayta Sözeri'ye, yardımlarını esirgemeyen Sezen Aksu'ya teşekkür ederim.

2. AMAÇ

Trans birey Ayta Sözeri'nin öncelikle hayatı, geçmişı, toplumda yaşadığı zorluklar araştırılarak, Sözeri özneline trans bireylerin, öteki olmanın zorlukları ve yaşadığı zorluklara rağmen Ayta Sözeri'nin idealleri doğrultusunda mücadelesinde başarısı biyografik olarak anlatılma amaçlanmıştır.

3. ÇEKİM ÇALIŞMALARI

3.1 Çekim Öncesi Çalışma

Trans birey Ayta Sözeri'nin öncelikle hayatı, geçmişi, toplumda yaşadığı zorluklar araştırıldı.

Ayta Sözeri

Ayta Sözeri Almanya doğumlu, annesi babası Almanya'da işçi olarak çalışmış ve o kültürü bilen bir aile. Ve bir kız kardeşi var. ilk olarak hislerini de kız kardeşine açıklıyor. Ve bunun nedeni olarak aşık olmasını anlatıyor. Birçok insanın farklılık olarak gördüğü hislerini yaşamaya karar veriyor. Toplumun normlarına göre trans bireyler, LGBT bireyler normal dışı.

Ayta Sözeri üç trans bireyin başrolde olduğu Teslimiyet adlı filmde Ankara Film Festivali'nde Jüri Özel Ödülü de kazanmış ödüllü bir oyuncu. Türkiye'nin onu oyuncu olarak, Yıldırım Türker'in senaryosunu yazdığı toplumdaki bütün ötekileri ustalıkla anlatan Kayıp Şehir dizisindeki Duygu rolü ile tanıyor ve bağrına basıyor. Ayta Sözeri, bu dizinin insanların zihin haritasını değiştirdiğini belirtiyor.

Oyuncu olma macerasını ise şöyle anlatıyor: “Aslında ben oyuncu olayım diye bir mücadele içinde değildim ben şarkı söylemek için bir mücadele içerisindeydim. Şarkı söyleyerek para kazanmaya çalışıp bunu da başarıyordum sanırım. En azından yaşayabilecek kadar kazanıyordum. Tesadüfen sanki bir dürtü beni sanatla uğraşırsan daha iyi şeyler olacak diye uyardı, liseden beri tiyatro kolları v.b. oyunculuk ile ilgili şeylerden vazgeçmedim. Sonra tesadüfen Melek Baykal ile Selçuk Özer çalıştığım yere geldi. Hayat Bağları dizilerinin set yemeğini de orada yaptılar. Çok sevmiş olacaklar ki bir bölüm oyna dediler, oyunculuğa da böyle başladım. “

Ayta Sözeri'nin hayatında dönüm noktası olan rol aldığı Kayıp Şehir dizisinden sahneler yapım şirketinden istendi. Ayta Sözeri'nin evinde günlük hayatıyla başlayıp sahne aldığı Kınalıada Boncuk Restoran'da çekim yapılmasına karar verildi. Sezen Aksu'nun çok sevdiği Ayta Sözeri 19 Temmuz 2013 tarihinde Harbiye Açık hava Tiyatrosu'nda sahne aldı Aksu ile birlikte, bu görüntüler elde edilerek, çekilerek kurguda kullanıldı.

3.2 Çekim Aşaması

Ayta Sözeri'nin Taksim'deki evinde çekimler başladı. Günlük halleri ve en doğal halleri yansıtılmaya çalışıldı. Kınalıada Boncuk Restoran'da sahne alan Sözeri ile adaya doğru yolculuk başladı ve sahne hazırlığından sahne bitimine kadar çekimlere bütün gün devam edildi. Ayta Sözeri'nin yakınları ve iş arkadaşlarıyla röportajlar gerçekleştirildi.

30 Haziran LGBT yürüyüşü öncesi Ayta Sözeri ile röportaj gerçekleştirildi. Ve sonrasında yürüyüşte çekimler yapıldı. Planlar dahilinde olmayan bir çekim de sonradan eklendi. Sezen Aksu, Ayta Sözeri'yi sahnesine konuk etmek isteyince kulis hazırlıkları bekleyişi ve sahnesi de çekildi.

Jenerikte yer alan doğum günü görüntüsü ise 31 Mart 2013'te çekildi. Ayta Sözeri'nin doğum gününe katılan isimler arasında Sezen Aksu, oyuncu Gökçe Bahadır ve yazar Yıldırım Türker de vardı.

3.3 Çekim Sonrası Aşama

Filmde kullanılacak müzikler seçildi. İngiliz müzik grubu Lund Quartet ile mail yoluyla irtibata geçilip gerekli izinler alındı. Ayrıca belgesel destek olan bestesi Sezen Aksu'ya sözleri Yıldırım Türker'e ait Kayıp Şehir dizisi jenerik şarkısı da kullanıldı. Toplanan bütün görüntüler kurguda seçilerek filmin kurgusu tamamlandı.

3.4 Teknik Döküm

Canon 5D Mark ii

Sony PMW-350K Kamera

Sennheiser EK 100 G3 Yaka Mikrofonu

Rode Boom Mikrofon

Manfrotto Tripod

Red Head Tungsten Işık Seti 3×800 Watt

4. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Film ile amaçlanan öteki olmanın zorluklarını anlatmaktı. Ayta Sözeri'nin herkes gibi yaşam hakkı olduğu ve herkes gibi kendi hayatı için mücadele eden kendi hayatının öznesi olmaya çalışırken toplum tarafından trans bireylerin gizli özne olması anlatılmaya çalışıldı. Belgeselin sonundaki konser görüntüleri ise artık Ayta Sözeri'nin de kendi hayatının öznesi olduğunu vurguladı.

EK- Kamera Arkası Fotoğrafları

ÖZGEÇMİŞ

25 Ağustos 1983, Muğla doğumluyum. İlk ve orta öğrenimimi Muğla'da bitirdikten sonra 2001'de İzmir Bornova Anadolu Lisesi'nden, 2005 yılında Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü'nden mezun oldum. Öğrencilik dönemimde ve sonrasında çeşitli kısa filmlerin yönetmenliği ve senaristliğini üstlendim. Şu anda ise video yönetmenliği, profesyonel fotoğrafçılık ve televizyon yazarlığı yapmaktayım.

Çağnur ÖZTÜRK